עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין עז.

מתני' כם חלל זכר. ודוקא נקט כדקתני ואזיל דכת חללה שנשאת לישראל כשירה לכהונה: **לעולם.** כת בנו וכת בן בנו עד סוף כל הדורות של חללים זכר בן זכר בת האחרון פסולה כגון הראשון אבל בת בתו מישראל כשרה דלא חמירא בת חלל מחללה דאמרי' בתה של חללה מישראל כשירה לכהונה: **ישראל שנשא חללה בתו כשירה לכהונה.** וטעמא ליף בגמרא. ודוקא ישראל אבל כהן שנשא חללה בתו חללה דכל ולד הבועל בעילת איסור כהונה הוי חלל: **חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה.** בגמ' פריך הא תנא ליה רישא: **בת גר זכר.**

מתני' [1]בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם [2]ישראל שנשא חללה בתו כשירה לכהונה חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה לכהונה [3]רבי יהודה אומר בת גר זכר כבת חלל זכר [4]רבי אליעזר בן יעקב אומר [5]ישראל שנשא גיורת בתו כשירה לכהונה וגר שנשא בת ישראל בתו כשירה לכהונה אבל גר שנשא גיורת בתו פסולה לכהונה [6]אחד גר ואחד עבדים משוחררים אפי' עד [7] דורות עד שתהא אמו מישראל ר' יוסי אומר [8]אף גר שנשא גיורת בתו כשירה לכהונה: **גמ'** מאי לעולם מהו דתימא מידי דהוה אמצרי ואדומי מה להלן [9]לאחר שלשה דורות אף כאן נמי לאחר שלשה דורות קא משמע לן: ישראל שנשא חללה: מנא הני מילי אמר ר' יוחנן משום ר' [10]שמעון נאמר כאן [1]ולא יחלל זרעו בעמיו ונאמר להלן [2]לא יטמא בעל בעמיו מה להלן זכרים ולא נקבות אף כאן זכרים ולא נקבות אלא מעתה בתו של כ"ג תישתרי מי כתיב בנו זרעו כתיב לא יחלל זרעו בעמיו בת בנו תישתרי כתיב לא יחלל זרעו מקיש זרעו לו מה הוא בתו פסולה אף בנו בתו פסולה בת בתו תיתסר אם כן גזירה שוה מאי אהני ליה: חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה: הא תנא ליה רישא בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם איידי דתנא [11]רישא ישראל שנשא חללה תנא נמי סיפא חלל שנשא בת ישראל מתניתין דלא כרבי דוסתאי בן יהודה דתניא [12]רבי דוסתאי בן יהודה אומר כשם שבני ישראל מקוה טהרה לחללות כך בנות ישראל מקוה טהרה לחללים מאי טעמיה דר' דוסתאי בר' יהודה אמר קרא לא יחלל זרעו בעמיו בעם אחד הוא דמיחל בשני עממים אינו מיחל תנו רבנן לא יחלל זרעו אין לי אלא זרעו [13]היא עצמה מנין אמרת קל וחומר מה זרעו שלא עבר עבירה מתחלל היא שעברה עבירה אינו דין שמתחללת הוא עצמו יוכיח שעבר עבירה [1]ואין מתחלל מה להוא שכן אין מתחלל בכל מקום תאמר בהיא שמתחללת בכ"מ ואם נפשך לומר אמר קרא לא יחלל זרעו לא יחולל זה שהיה כשר ונתחלל מאי אם נפשך לומר וכי תימא איכא למיפרך מה לזרעו שכן יצירתו בעבירה אמר קרא לא יחלל לא יחולל זה שהיה כשר ונתחלל תנו רבנן איזו היא חללה כל שנולדה מן הפסולים מאי פסולים אילימא פסולים לו הרי מחזיר גרושתו [2]דפסולה לו [3]ובניה כשרים דכתי' [3]תועבה היא היא תועבה ואין בניה תועבים אמר רב יהודה הכי קאמר איזו היא חללה [4]כל שנולדה מן פסול כהונה נולדה אין לא נולדה לא [5]הרי אלמנה וגרושה [6]זונה דלא נולדה וקא הויא חללה אמר רבה ה"ק איזו חללה מוזכרת שלא היה לה שעת הכושר כלל כל שנולדה מן פסול כהונה מאי מוזכרת אמר רב יצחק בר אבין ה"ק איזו היא חללה שעיקרה מדברי תורה ואין צריכין לפרש מדברי סופרים כל שנולדה מן פסולי כהונה ת"ר [3]אלמנה אלמנה אלמנה אינו חייב אלא אחת גרושה גרושה גרושה אינו חייב אלא אחת [4]אלמנה וגרושה וחללה זונה [5]בזמן שהם כסדר חייב על כל אחת ואחת זינתה ונתחללה ונתגרשה ונתארמלה אינו חייב אלא אחת אמר מר אלמנה אלמנה אלמנה אינו חייב אלא אחת האי אלמנה היכי דמי אילימא שבא על אלמנת ראובן ועל אלמנת שמעון ועל אלמנת לוי אמאי אינו חייב אלא אחת

הרי [וב"ת איכא למיפרך מה לזרעו שכן יצירתו בעבירה כו'. תימה אמאי לא אמרינן נגעלה לפסול לה יומיה שאין יצירתה בעבירה ופסול ולו פרכת מה לנגעלה לפסול לה שכן זר אצלה מעיקרא זרעו יוכיח ומזר הדין וכו' ושמא אין כאן לד הטוה לו יש טוס פירכא. תי"ל: הרי

מתני' כם חלל זכר. ודוקא נקט כדקתני ואזיל דכת חללה שנשאת לישראל כשירה לכהונה: **לעולם.** כת בנו וכת בן בנו עד סוף כל הדורות של חללים זכר בן זכר בת האחרון פסולה כגון הראשון אבל בת בתו מישראל כשרה דלא חמירא בת חלל מחללה דאמרי' בתה של חללה מישראל כשירה לכהונה: **ישראל שנשא חללה בתו כשירה לכהונה.** וטעמא ליף בגמרא. ודוקא ישראל אבל כהן שנשא חללה בתו חללה דכל ולד הבועל בעילת איסור כהונה הוי חלל: **חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה.** בגמ' פריך הא תנא ליה רישא: **בת גר זכר.** אפילו זכר ואפילו מישראלית. **כבת חלל [זכר].** ופסולה. אבל בת גיורת מישראל כשרה. **גמ'.** מה להלן. לענין טומאה. זכרים. דכתיב בני אהרן ולא בנות אהרן. אף בפסול חללות כן. בתו של כהן גדול. מאלמנה. זרעו [כתיב]. ואפילו נקבות משמע. ולא אהני נזרה שוה אלא לזרע זרעו. זרעו לו. כה זרעו פסול אף זרע זרעו פסול. וגזרה שוה אהני לנקבה שהיא מזרעו נקבה אבל לא לנקבה בת זכר. מקוה טהרה. להכשיר הבת להנהנה. בעמיו. ולא כתיב בעמיו. בעם אחד. שהוא יאשתו חללים. זרעו. הולד שנולד מאלמנה להכן גדול וסגרושה לכהן הדיוט. היא עצמה. האלמנה עצמה מנין שהיא מחוללת מן הארוסה ומן הכהונה שלוקה עליה כהן הדיוט משום חללה הואיל וכא עליה כהן גדול.* בשדה ונתחללה. על ידי אותה כיאה אסורה. שהולד הנולד מאותה כיאה לא היה כשר מעולם. **היא מתחללת בכל מקום.** בכל כיאה אסורה שנבעלה היא נעשית חללה כדמוכח פרק יש מותרות (יבמות פד. כן לא יקחו להם לנשים.[8]) להזהיר אשה על ידי האיש, אבל הוא אין מתחלל בשום כיאה דכתיב לא יחלל זרעו הזרע הוא מתחלל ולא הוא עצמו. ותנן בבכורות (מה. ב) הנושא נשים בעבירה פסול עד שידור הנאה, וכי נדר הנאה מיהא עובד עבודה. (**פסולים**) **[פסולים]** לו. ואפילו הוא ישראל אם בעל כיאה אסורה שאין הולד ממזר הרי הולד חלל. מחזיר גרושתו. משנשאת לאחר או נתקדשה. היא תרומה. כלומר היא [ב]ענוש עבירה הקא הויא חללה משום אותה כיאה אסורה. שעיקרה. משמעות הפסוק כך הוא אבל חללה הנעשית ע"י כיאה הוצרכו לדרוש חכמים המקרא זה שהיה כשר ונתחלל. אלמנה אלמנה אלמנה. בעל אלמנה שיש לה ג' שמות כדמפרש. **אלמנת שמעון [ואלמנת לוי].** שבא על ג' נשים אלמנות.

*נראה דצ"ל בתחלה ד"ה תאמר בהיא שמתחללת בכ"מ וכו' עד וכי נדר הנאה מיהא עובד עבודה, ואח"כ מה"ד זה שהיה כשר ונתחלל כגון היא שהרתה כשרה ונתחללה ע"י אותה כיאה האסורה אבל הולד הנולד וכו' עד מטולם ואח"כ מה"ד פסולים לו ואפי' וכו' (ד"ז).

מסורת הש"ס

א) יבמות מ. עז. ב) כתובות פ"א מ"ה [יבמות מז. לעיל עד:]. ג) יבמות מ. עז. ד) [נדפס לע"ל עד. וכן בסמוך (רש"ס ע"ס)]. ה) [ל"ל כי ישמעאל וכ"ה בסמלנות ובכרא"ס]. ו) [ר"ת"ס" וכן "סיפא" דבסמוך ליתא בכת"י ודפו"ר. וגם לא הובא בכרא"ל, וכ"ל בר"ן]. ז) [לעיל סד. סז. עד:]. ח) [יבמות יא: מד: נדה ע.]. ט) [ר"ת"ס" ליתא בכת"י ודפו"ר וכן ליתא בר"ף. והיקיפו הרש"ל מגילה ע"פ רש"י]. י) [כל דיבור זה ליתא כאן בדפו"ר אלא לקמן ס"ח ע"א על הפיסקא דגמ' מהתפנה. (ושם איתא לעיל, לפניו לקמן]. וגם הרש"ל לא הגיהו כאן. יא) [נדפ"ל לא הגיהו הרש"ל, עמש"כ בהגהות]. יב) [בוגה כג ע"ב, ע"ש]. יג) [נדפ"ל: כאן]. יד) [ויקרא כב. יג]. טו) [ע' רש"י נדה סט: וביבמות מד: ולעיל עה.]. טז) [ל"ל היא עצמה כו']. יז) [ל"ל ונתחלל. (רש"ל)]. יח) [הרש"י על הרי"ף וברי"ן מגיהשת לאחר דפסולה לו דתניא]. יט) [כגירסת המהרי"ב מתק מגירסת רש"י מבאן עד מיגה ללקות עליה. ע"ש. ועיין הערה עז]. כ) [נדפ"ל טסף: כהן]. כא) [נדפ"ל: לגרך פירוש, וכ"ה ברש"י אבל"ר"ף וברי"ן ושם מדברי סופרים. ועי' רש"ס]. כב) [ברי"ן: הייט טלד מפסולי כהונה כדכתיב]. כג) [ע"כ]. כד) [שם]. כה) [שם]. כו) [יחזקאל מד. כא].

תורה אור השלם

1. ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יי מקדשו:
ויקרא כא טו
2. לא יטמא בעל בעמיו להחלו:
ויקרא כא ד
3. לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי אשר הטמאה כי תועבה הוא לפני יי ולא תחטיא את הארץ אשר יי אלהיך נתן לך נחלה:
דברים כד ד
4. אלמנה וגרושה וחללה זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה:
ויקרא כא יד

מוסף רש"י

בנות ישראל מקוה טהרה לחללים. דכת מגל כהן כשרה לכהונה שאשתו טהרה את זרעו (לעיל סד ב).

עין משפט נר מצוה

סב א ב מיי' פ"יט מהל' איסורי ביאה הל"יד סמג לאין קכב טוש"ע אה"ע סי' ד סעי' טו:
סג ג ד מיי' שם הל' יב] עז טוש"ע שם סעי' כח:
סד ה מיי' שם הל' ח ג טוש"ע שם סעי' יב:
סה ז מיי' שם טוש"ע שם סעי' יב:
סו ז מיי' פ"יט מהל' גירושין הל' יג טוש"ע אה"ע סי' י סעיף לח:
סז ח מיי' פט"ו מהל' איסורי ביאה הל"יב סמג לאין קיז:
סח ט מיי' פי"ט מהל' איסורי ביאה הלכה ג סמג לאין קכב טוש"ע שם סי' ז סעי' יב:
סח כ מיי' שם פי"ז הלכה יח:
סט ל מיי' שם הל' ח ט י:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה והרי אלמנה וכו' ללקות עליה משום חללה. ר"ב כי' שער המלך פי"ז מה' א"ב הל' י בד"ה האמנם וכו' מ"ש כוה:

תוס' ר"י הזקן

מתני'. בת חלל זכר. כלומר שבאה מן הזכר כגון בן בן חלל עד סוף כל הדורות בת אחרון פסולה כבת ראשון אבל בת בתו כשרה ושמא יליף בגמ' ישראל שנשא חללה. ודוקא ישראל אבל כהן שנשא חללה בתו חללה, דכל ולד שנולד בביאה מאיסור כהונה הוי חלל. חלל (זכר) [שנשא]. בגמ' מותרה הא תנא ליה רישא. בת גר זכר. אפילו זכר ואפילו מישראלית. **כבת חלל [זכר].** ופסולה. אבל בת גיורת מישראל כשרה. **גמ'.** מה להלן. לענין טומאה. זכרים. דכתיב בני אהרן ולא בנות אהרן, אף בפסול חללות כן. בתו של כהן גדול. מאלמנה. זרעו [כתיב]. ואפילו נקבות משמע. ולא אהני נזרה שוה אלא לזרע זרעו. זרעו לו. כה זרעו פסול אף זרע זרעו פסול. וגזרה שוה אהני לנקבה שהיא מזרעו נקבה אבל לא לנקבה בת זכר. מקוה טהרה. להכשיר הבת להנהנה. בעמיו. ולא כתיב בעמיו. בעם אחד, שהוא יאשתו חללים. זרעו. הולד שנולד מאלמנה להכן גדול וסגרושה להכן הדיוט. היא עצמה. האלמנה עצמה מנין שהיא מחוללת מן הארוסה ומן הכהונה שלוקה עליה כהן הדיוט משום חללה הואיל וכא עליה כהן גדול.* בשדה ונתחללה. על ידי אותה כיאה אסורה. שהולד הנולד מאותה כיאה לא היה כשר מעולם. **היא מתחללת בכל מקום.** בכל כיאה אסורה שנבעלה היא נעשית חללה כדמוכח פרק יש מותרות (יבמות פד. כן לא יקחו להם לנשים.[8]) להזהיר אשה על ידי האיש, אבל הוא אין מתחלל בשום כיאה דכתיב לא יחלל זרעו הזרע הוא מתחלל ולא הוא עצמו. ותנן בבכורות (מה. ב) הנושא נשים בעבירה פסול עד שידור הנאה, וכי נדר הנאה מיהא עובד עבודה. (**פסולים**) **[פסולים]** לו. ואפילו הוא ישראל אם בעל כיאה אסורה שאין הולד ממזר הרי הולד חלל. מחזיר גרושתו. משנשאת לאחר או נתקדשה. היא תרומה. כלומר היא [ב]ענוש עבירה הקא הויא חללה משום אותה כיאה אסורה. שעיקרה. משמעות הפסוק כך הוא אבל חללה הנעשית ע"י כיאה הוצרכו לדרוש חכמים המקרא זה שהיה כשר ונתחלל. אלמנה אלמנה אלמנה. בעל אלמנה שיש לה ג' שמות כדמפרש. **אלמנת שמעון [ואלמנת לוי].** שבא על ג' נשים אלמנות.